

TÖRÖKÖR

2014. február

A törökóri gyülekezet lapja

Látni akarsz?

„Amikor Jézus továbbment, meglátott egy születése óta vak embert. Tanítványai megkérdezték tőle: 'Mester, ki vétkezett: ez vagy a szülei, hogy vakon született?' Jézus így válaszolt: 'Nem ő vétkezett, nem is a szülei, hanem azért van ez így, hogy nyilvánvalóvá legyenek rajta Isten cselekedetei. Nekünk – amíg nappal van – annak a cselekedeteit kell végeznünk, aki elküldött engem. Mert eljön az éjszaka, amikor senki sem munkálkodhat. Amíg a világban vagyok, a világ világossága vagyok.'”

(Jn 9,1-4)

Balássy András

Jézus tanítványai a vak koldus látán akadémiás vitába kezdenek: milyen bűn, milyen ok állhat a szenvedés hátterében. A szenvedő csak apropó számukra, hogy a szenvedésről szöjjenek magas röptű gondolatokat. Arra végképp vakok, hogy ne csak egy esetet – betegséget, fogyatékossgot – lássanak, hanem magát az embert, akinek vakságán túl is vannak tulajdonságai, sőt: gondolatai, érzelmei, céljai, kapcsolatai és élete.

Jézus a továbbiakban szelíden, de félreérthetetlenül vezet rá tanítványait, hogy a vakon születettnek nemcsak hogy megnyílhat a testi szeme, de képes a tanítványok számára eddig rejtett valóság meglátására is – felnyitva ezzel az ő szemüket.

Ekkor, a gyógyítás előtt azonban látszólag ő is az általánosítás hibájába esik, amikor a világosságról kezd beszélni. Arról a világosságról, amely ő maga. Arról a fényről, amely nélkül a legélesebb szem sem láthat semmit. Így aztán a vakságról, pontosabban a nem látásról is másként kezdetünk gondolkodni. Lelki látásunk titka valójában nem bennünk, hanem rajtunk kívül, Jézus személyében rejtőzik.

Mindnyájunkban megvan a képesség Isten cselekedeteinek, Isten országának megismerésére. Ez kapcsolatban áll, de nem azonos Kálvin azon gondolatával, hogy mindenki megvan a vallásosság magva (semen religionis) – másként: az ember természeténél fogva vallásos (homo religiosus). Valóban: az ember eredendő vallásossága jelzi a megtapasztalhatón túli világ iránti fogékonyságot, de a vallás (a vallások) mind valami olyasmiről szólnak, hogy ezt vagy azt kell tennünk, hogy „megvilágosodjunk”, hogy kapcsolatba kerüljünk a természetfeletttel, és/vagy elnyerjük annak jóindulatát. Mintha csak ezt mondanák: „Látni akarsz? Nyisd ki a szemed!”

Jézus azonban rámutat, hogy nem – vagy messze nem csupán – valamiféle bennünk rejtőző képesség kibontakoztatása szükséges ahhoz, hogy lelki szemeink megnyíljanak. Isten cselekedetei akkor válnak számunkra nyilvánvalóvá – láthatóvá – ha maga Jézus, a világ világossága világít ezekre rá – cselekvésében. Jézus ebbe a munkába tanítványait is bevonja („Nekünk...”), de kizárólag az ő jelenlétében („amíg nappal van”). Azaz: „Látni akarsz? Felkapcsolom a villanyt.”

Vagy inkább: felragyog a Nap...

GYÜLEKEZETI ÉLET

November 24-én gyülekezeti délután tartottunk. A program a 96. zsoltárral kezdődött, majd imádság után áhítatában nagytiszteletű úr a 92. zsoltárt idézte: „Énekeljétek az Úrnak új éneket; énekelj az Úrnak te egész föld!” Mint mondta, sokan idegenkednek az újtól, míg sokan úgy gondolják, csak az új, eddig sosem hallott dicséretet emelhetnek fel bennünket. A két szélső álláspont vitája azonban a lényeg, hogy Isten tetteit újra meg újra el kell mondanunk, hogy szüntelenül hirdetni kell a szabadtítást, nem érinti. Utalt arra, hogy abban, amire a zsoltáros buzdít, fontos szerepe van a nyelven túli nyelvnek, a zenének. Az énekkar szolgálatát követően nagytiszteletű úr vendégünk, Máté Győzőt, a Magyar Rádió Szimfonikus Zenekarának Dohnányi Ernő-díjas szőlőbrácsását köszöntötte. Máté Győző bemutatta hangszerét, egy 1614-ből való darabot, Zanetto Amati munkáját. Beszért a hegedű és a brácsa különbségeiről, arról, hogyan kell egy brácsán játszani, mi mindenre alkalmas,

Máté Győző

mit tud zenekari vagy szóló instrumentumként. Jellemezte a francia és a német muzsikát, s azokat a zeneszerzőket, Maurice Raveltől Paganinín át Johann Sebastian Bachig, akikhez leginkább vonzódik, s akiknek egy-egy munkáját közben el is játszotta. Történeteket idézett fel, anekdotákat mesélt, kérdésekre válaszolt, derűsen mozgalmos estét szervezve az egybegyűlteknél. Az eseményt szeretetvendégség zárta.

December 1-jén, nagytiszteletű úr váratlan betegsége miatt, Kardos Eszter tiszteletes asszony szolgált istentiszteletünkön. Igazolta újra, hogy még ilyen különleges helyzetben is mennyire hatásos tud lenni a hitben élő és cselekvő tudás.

Folytatás a 2. oldalon

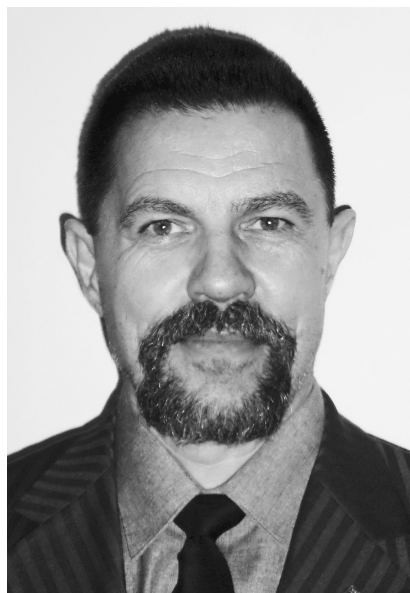
„Sok írni valóm volna”

Koroknai-Tegez Ferenc

1964. november 17-én születtem Budapesten. Konfirmációm után a Debreceni Református Gimnázium diákja lettem s az egyházi iskola minden erőfeszítése ellenére majdnem győzedelmeskedett bennem a vallással szembeni közömbösség. A gimnázium utolsó évét Pesten jártam, s csak ekkor döbbsentem rá, hogy az, ami Debrecenben természetes volt, és amit én megvettem, az itthon rettenetesen hiányzik. Az akkori Külső-Kelenföldi Református Egyházközségben születő ifjúsági életébe bekapcsolódva kerestem, és találtam meg a helyemet – Isten közelében.

A gyerekkorom óta bennem érelődő vágy szerint építészmérnök akartam lenni, de megszerzett pontjaim nem engedtek bejutni az áhított kapukon. Értelmesen akarván eltölteni az újbóli nekirugaszkodáshoz való időt, szakmát tanultam, és asztalos lettem. Afféle igazi inasként dolgoztam egy belvárosi bútorasztalos mellett. Nagy változásokat hozott ez a két esztendő. A gyülekezetben kivettem a részem a vasárnapi gyerek istentiszteleteken és az ifjúsági bibliaórákon. Sőt, mivel az estéim szabadok voltak, ezért a hét majd minden napján más-más gyülekezetek ifjúsági csoportjait látogattam, illetve hetente kétszer a Farsorban a Kallódó Ifjúságot Mentő Misszió munkatársa lettem. Azt gondolhatná mindenki, hogy innen egyenes út vezet a lelkipásztorsághoz, de közben még másfél évig katona voltam, fél évig a Kálvin Kiadónál dolgoztam, s csak ezután jött a teológia.

A hatodik, segédlelkésszi évet már Ságváron (2000 lakosú falu Külső-Somogyban) töltöttem. Feleségem tanárnőként dolgozott a helyi iskolában. Itt született a három nagyobb gyermekem: Anna (20) Ákos (18) és Balázs (16). Az itt töltött 17 év végét beárnyékolta, a

Mint köztudomású Balássy András nagytiszteletű úr február 6-tól vehette ki a szombat félév nevű fizetett szabadságát. A hathónapos pihenőt azért rendszeresítették, hogy a lelkészeket megóvják a túlhajszoltság következményeitől. Végláthatatlan feladataik elvégzése, s ama erőfeszítéseik közben, hogy megfeleljenek a maguk, a családjuk, a gyülekezetük igényeinek, könnyen megrendülhet egészségük, házasságuk, elveszthetik lelki-szellemi egyensúlyukat. A szombat félév idején lelkészünket Koroknai-Tegez Ferenc nagytiszteletű úr, a Budapest-Északi Református Egyházmegye Esperesi Hivatalának beosztott lelkésze helyettesíti. Bemutatkozásra kértük.

valásom, mely minden erőfeszítem ellenére elkerülhetetlen volt.

Hely és útkeresésemben ismét a főváros felé tekintettem. Itt találtam meg leendő feleségem és munkám. 2008 nyarán házasodtam másodszor (Koroknai Tímea) és ősszel már, mint a Budapest-Északi Református Egyházmegye lelkésze, Rákospalota-Óvároson szolgáltam. Negyedik gyermekem, Dóra, 2009 karácsonyának ajándéka.

„Sok írni valóm volna néktek, de nem akartam papirossal és tintával, hanem (...) ha szemtől szembe beszélhetünk, hogy örömről teljes legyen.” (2János 1,12)

**Folytatás az 1. oldalról
(Gyülekezeti élet)**

Dr. Nagy Sándor főgondnok úr a hirdetések közt bejelentette, hogy lelkipásztorunk februártól júliusig veszi igénybe a szombat-félévet, a pihenést is szolgáló tanulmányi szabadságát. Erre az időre alapilletményét és korpótlékát kapja, helyettesítéséről az egyházkerület gondoskodik. Reménységünk szerint a gyülekezet elég erős ahhoz, hogy zavar nélkül átlábaljon ezen az időszakon. Felhívta a figyelmet arra is, hogy sikeres józsefvárosi pályázatunk vállalásaként időre befejeződött a templom homlokzat, s a toronytető felújítása, és elvégezték az utcai homlokzat garanciális javítását is. Végül tájékoztatta a jelenlévőket arról, hogy a gyülekezet András napra szánt pénzügyi maradványából három könyvet vásároltak: Petőfi Sándor összes munkáját, Fekete Károly művét, A Heidelbergi Káté magyarázatát, valamint Szabó György: Kincsek és kacsatok. Egy keresztyén apuka feljegyzései című könyvét. A maradék összeget a gyülekezet nevében pénzbeli ajándékként adták át a nagytiszteletű úrnak és családjának.

December 5-én ülést tartott a presbitérium, és áttekintette a 2014. évi missziói munkatervet. Megállapította, hogy a 2013. évihez képest komolyabb változtatásra nincs szükség. Vagyis az eddigi jó rendben zajlanak a vasárnapi és a gyermek istentiszteletek, a kiscsoportos alkalmak. Működnek a szolgálói csoportok, a kazuáliák, az időszakos alkalmak, a gyülekezeti délutánok, a diakóniai rendezvények, ezen belül a Hős utcai misszió, amelynek új vezetője Kerekes Péter misszionárius, hitoktató lesz. A bevált módon tevékenykednek az olyan, nem alkalomszerű szolgálatok is, mint a Törökőr számainak gondozása, a gyülekezeti honlap frissítése, kazetták másolása, hajléktalanok megsegítése. A presbitérium úgy gondolta, hogy a nagytiszteletű úr szombatféléve miatt a programban zavarral vagy fennakadással nem kell számolnunk. Ezért is a tervet egyhangúlag elfogadta. A presbitérium tudomásul vette, hogy a józsefvárosi pályázaton nyert támogatás segítségével november 14-én megkezdett felújítási munkálatok november 29-én befejeződtek. A feladatokat a vállalkozó rendben elvégezte. A főgondnok úr bejelentette, hogy a nagytiszteletű úr a szombatfélévre alapilletményét és korpótlékát kapja. Tájékoztatta a presbitériumot arról is, hogy a Magyar Református Szeretetszolgálat december 3-án, a zsinati székházban adventi gyermekmússal köszöntö meg adományozói és önkéntesei egész éves támogatását. Az eseményre gyülekezetünkből meghívták Szabó Istvánt is. Erről a Törökőr a 3. oldalán külön is megemlékezik.

December 19-én újra találkozhattunk a Schweitzer Albert Református Szeretethotthon lakóival, akik – láthatóan – nagy szeretettel, örömmel és figyelemmel fogadtak bennünket.

Folytatás a 3. oldalon

**Folytatás a 2. oldalról
(Gyülekezeti élet)**

A „nem látható” többség a szobákban hangszórókon át részesült a találkozó áldásaiban. A találkozót Kardos Eszter tiszteletes asszony készítette elő. Balássy András nagytiszteletű úr a Lukács evangélium elején található nemzetség-táblázatot választotta áhítata textusául, melyben a karácsonyi ünnepkörben nem egyszer mellőzött Józsefnek, mint apának a tisztét, felelősségét és szerepét tette hangsúlyossá. A Körber Tivadarnéval és Czanik Péternéval megerősített ének-együttesünk öt kórusművel szolgált, sőt, Czanik Péterné tiszteletbeli kántorunk egy César Franck orgonaművel is színesítette a műsort. A versmondók csapatában Dibuz Sarolta, Czanik Péterné, Nagy Sándorné, Nagy Sándor Weöres Sándor, Kányádi Sándor, Túrmezei Erzsébet és Csiha Kálmán versével, Körber karnagy úr pedig Cseri Kálmán kis prózájával szolgált. A hallgatóságot Nagy Sándor főgondnok köszöntötte, aki egyben a „műsorközlés” és az orgonakisérés feladatát is ellátta. Látogatásunkat, szolgálatainkat és adományunkat Tatai Zsuzsanna, a Schweitzer Otthon senior-munkatársa köszönte meg, kifejezve reménységét, hogy egy év múlva újra találkozunk. (DNS)

December 22-én élénk érdeklődéssel fogadott gyülekezeti délutánt tartottunk. Csak a gyermekek, és gyülekezetünk ifjabb tagjai közül közel másfél tucatnyian vettek részt rajta, többen szerepeltek is. A 329. énekünk közös élénklése után a nagytiszteletű úr Máté evangéliumának 2,1-12 része alapján, a három királyokhoz kötve, akik aranyat hoztak a királynak, tömjént a főpapnak és Istennek, mirhát a szenvedőnek és gyógyítóknak, a jó ajándék mibenlétéről gondolkodott. Arra a belátásra jutott, hogy az az ajándék ilyen, amelyik kifejezi ajándékozó és ajándékozott kapcsolatát, az őket összefűző kölcsönös tiszteletet és szeretetet. Bejelentette, hogy a műsort is ilyen ajándéknak szánták. Az imát követően az énekkar szolgált, majd Barabás Anna, Barabás Lilla és Karácsony Bálint előadásában egy némajátékot láttunk, az áhítat témáját is értelmező pantomimot. Aztán jelenetet Barabás Lilla, Soós Tímea, Soós Balázs, Balássy András felolvasásában Jézus Krisztus nekünk szánt ajándékáról, Isten üdvözítő kegyelméről, és az ajándék fogadtatásáról, amit aztán a Jézus kopogtat című dal követett Varga Lilla Laurával, Soós Andrással, Barabás Ildikóval, Balássy Andrással. A műsort, mintegy keretbe helyezve az egészet, az énekkar, az ajándékok átadása és a gyülekezet fohásza zárta a 329., 315., és a 326. dicsérettel. A délután szeretetvendégséggel fejeződött be.

December 24-én délután szellemi agapéra gyűltünk össze. A 326. énekünk közös élénklését követően Czanik Péter nagytiszteletű úr tartott áhítatot.

Folytatás a 4. oldalon

Láthatóvá tenni a hitet

Adventi gyerekműsorral köszönte meg adományozói és önkéntesei egész éves támogatását december 3-án a zsinati székházban a Magyar Református Szeretetszolgálat. A már hagyománnyá vált adventi programot Bölskei Gusztáv püspök nyitotta meg. A zsinat elnöke örömmel vette számba, hogy olyanok töltötték meg a zsinati tanácsstermet, akik élő példái annak, hogyan kell láthatóvá tenni a hitet, az élő Jézust. Kiemelte: a református egyház diakóniai szolgálata úgy tesz bizonyossá Krisztusról, hogy hitből fakadó cselekedetekkel áll a rászorulóknak mellé. Az alkalmon beszámoltak az MRSZ munkájáról, többen bizonyosságot tettek arról, milyen segítséget kaptak Istentől, s hálát adtak a támogatók nagylelkűségéért.

Az adományozók egyike gyülekezetünk tagja, Szabó István-

né, akit a köszönet alkalmára is meghívtak. Nagyon szép volt az egész, még meg is hatódtam, hogy – Istennek hála, ott lehettem – mondja. Magam az állapotom miatt nem tudtam volna elmenni, de az a megtiszteltetés ért, hogy Pál Sándor, a kuratórium elnöke jött értem személyesen, és még azt is megszervezte, hogy haza hozzanak. Ültem ott, hallgattam a köszöntőket, meg a gyerekeket, akik énekeltek és boldog voltam, mert megint megtapasztalhattam Isten kegyelmét: lám, minden nap történik valami jó velem. Szinte melegített ez a tudat. Lélekemelő volt! És örültem azért is, mert talán segíthettem valamit azoknak, akik oly fáradhatatlanul szolgálják az elesetteket. Nagy munkát végeznek, minden tiszteletet, minden segítséget megérdemelnek. (V.L.M.)

„Megint megtapasztalhattam Isten kegyelmét.” A második sorban Szabó Istvánné.

Istent dicsőíteni

Dr. Nagy Sándor-Körber Tivadar

Énekkarunk a 70-es évek elején alakult ki egy „szeretnek énekelni” kis csoportból. 1973-ban már kamarakórusként működött, tagjai elsősorban a lelkészcsalád és az ötgyermekes Nagy-család tagjai voltak. Dr. Nagy Sándor presbiter, mérnök, kisegítő kántor irányította a – kezdetől fogva – többszólamú éneklést, mely vi-

szonylag könnyen ment, hiszen a tagok közül néhány kottaolvasó, sőt a fiatalabbak között pedig több zenét tanuló, zenei tagozatos általános iskolába járó tanuló volt. Az énekkar stílusát, repertoár-választását a Balla-együttes határozta meg, melyben két-három tagunk rendszeresen szerepelt, sőt a két énekkar egyesülve, több alkalommal itt Törökörön, együtt is szolgált.

Folytatás a 4. oldalon

TÖRÖKÖR 3

**Folytatás a 3. oldalról
(Istent dicsőíteni)**

Amennyire egészségi állapota engedte, akkor még maga a névadó, az egyházzene megújításán fáradhatatlanul munkálkodó Bal- la Péter népzenekutató is részt vett együttese szolgálatában. Az énekkar ebben az időben 10-12 főből állt. Rendszeresen részt vett egyházmegyei közös éneklésekben, jellemzően más kisebb énekkarral együtt, vagy csak az egyesített kórusban énekelve.

Az énekkarvezető leánya, Nagy Zsuzsanna – a gyülekezet anyagi támogatásával – gimnazistaként elvégezte a debreceni kántorképzőt, majd oklevele megszerzését követően, a 70-es évek végén, immár zeneakadémistaként, átvette édesapjától az irányítást. Miután Olaszországba települt, a vezetést az akkora már a gyülekezet tagjává vált Körber Tivadar zeneművészeti szakközépiskolai tanár vette át.

Minthogy a létszám nem nőtt, az énekkar kis együttesekkel is jól előadható műveket tűz műsorára: zsoltár- és gyülekezeti ének feldolgozásokat, reneszánsz- és barokk kori, valamint 20. századi zeneszerzők könnyebben megszólaltatható alkotásait.

A kórus rendszeresen szolgál ünnepi istentiszteleteken, gyülekezeti délutánokon, temetéseken, vendégszolgálatokon, az évente ismétlődő Egyetemes Imahét al-

kalmával a szomszédos katolikus gyülekezetben, advent időszakában a Schweitzer Albert Idősek Otthonában. .

Feladata Isten dicsőítése a gyülekezetben, célja, hogy az alkalmakon részt vevők átérezzék és magukévá tegyék a művek tartalmi és művészi mondanivalóját, lélekben épüljenek, hitükben erősödjének. Olcsó, divatos hatások helyett a zenei-szövegi színvonal megőrzésére és fej-

Feladata Isten dicsőítése a gyülekezetben, célja, hogy az alkalmakon részt vevők átérezzék és magukévá tegyék a művek tartalmi és művészi mondanivalóját, lélekben épüljenek, hitükben erősödjének. Olcsó, divatos hatások helyett a zenei-szövegi színvonal megőrzésére és fejlesztésére törekszik. Erre azonban csak akkor marad képes, ha megújul és felfrissül, ha tehát újabb gyülekezeti tagok kapcsolódnak be

lesztésére törekszik. Erre azonban csak akkor marad képes, ha megújul és felfrissül, ha tehát újabb gyülekezeti tagok kapcsolódnak be, különösen a fiatalabb korosztályokból. Várjuk is mindazok jelentkezését, akik szívesen vennének részt ebben a szolgálatban, részesülve a közös éneklés örömeiben.

**Folytatás a 3. oldalról
(Gyülekezeti élet)**

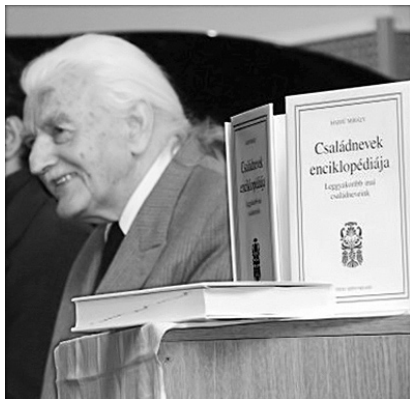
A János 1,14 felől ahhoz a nagyfeszültségű ellentéthez közelített, amely a Születés, az Ige, Istennek magának a testet öltése, és annak emberi fogadtatása között alakult ki. A születés kivételes jelentőségét „valóságos angyaljárás”, és kozmikus eseményként a csillag jelzi, a három királyok pedig arra figyelmeztetnek, hogy Isten az egész emberi világot akarja megszólítani. Mi pedig az eseményt átértelmezve, lefokozva Jézuskáról beszélünk, érzélgősséggel töltjük fel az ünnepet, várakozás helyett vásárlásba feledkezünk, Isten ajándéka helyett az emberi ajándékokra összpontosítunk. Vagyis méltatlannak bizonyulunk arra, amit kaptunk. Ezután Lukács 2,41-52 verseit idézve Jézus Krisztusban a valóságos Isten és a valóságos ember kettősségét magyarázta. A templomi történetben nemcsak az ember értetlenségét mutatta meg, de a gyermek Jézus engedelmisségében a vigaszt is. Az ugyanis, hogy hazatért szüleivel, hogy tehát visszailleszkedett az emberi világba, arról biztosít bennünket, hogy az isteni és az emberi nem zárja ki egymást, és ahogy Krisztus átléphet a miénkbe, úgy mi is átléphetünk a krisztusiba. Krisztushordozó, hitben élő ember lehetünk. A 328. dicséret eléneklését követően a jelenlévők olyan költők és írók műveivel ajándékozták meg egymást, mint Juhász Gyula, Kányádi Sándor, Csiha Kálmán, Ady Endre, Reményik Sándor, Weöres Sándor, vagy Krúdy Gyula és Lázár Ervin. Dr. Nagy Sándor pedig két énekünk korábbi szövegváltozatát énekelte el. Az agapét az időseknek összeállított csomagok átadásával, és a nagyon ritkán felhangzó 317. énekünkkel zártuk.

Január 1-jén, az istentisztelet után, az ilyenkor szokásos „fogadáson”, nagytiszteletű úr összefoglalta, amit a gyülekezet elmúlt évéből fontosnak látott. Öt keresztelő zajlott. Ezt az előzőekhez képest kevesellte. Rekordnak nevezte a három esketést, és stabilizálódásnak, hogy hatan konfirmáltak. Tizennégy személyt temetett el, köztük gyülekezetünk nagy szeretetnek örvendő áldozatos szolgálo tagját, Zelenák Istvánnét. Az események közül a táborokat emelte ki. A gyerekeknek – újtásként, a bentlakó mellett napközis tábort is szerveztünk, ezeken tizenheten vettek részt. E változástól a létszám növekedését remélhetjük. Kiemelte a monoszlói hétvégét, s az először megrendezett Alpha kurzust, amit missziói aktivitásunk kiterjesztésének, gyülekezeti életünk új szintjének nevezett. Áttörés zajlott le a Hős utcaiban is, amennyiben Lakatos Imre és családja lehetővé tette, hogy lakásukban szeptembertől hétről-hétre 15-20 gyerekkel foglalkozhassunk. Hozzáátette, hogy tizenkét Hős utcai családot ajándékozhattunk meg karácsony alkalmából. Ezután ajándékot adott át azoknak, akik, mint fogalmazott, több szolgálati ágban, teljes körűen és önállóan dolgoztak. Az alkalmat a 134. zsoltár harmadik versének eléneklésével és koccintással zártuk.

Az énekkar 2004-ben

Január 7-én, hosszú betegség után, elhunyt Hajdú Mihály, egyetemi tanár, az ELTE professzor emeritusa, a nyelvtudomány doktora, Orosháza díszpolgára. 81 éves volt. Szerteágazó, kilenc monografikus művet felmutató tudománynépszerűsítő, tudományszervező

Hajdú Mihály

és kutató tevékenységét egyebek közt a Pais Dezső Emlékéremmel és díjjal, valamint Akadémiai Díjjal ismerték el. S jöllehet ő sajátjának az Orosházi Református Gyülekezetet tekintette, Budapesten nálunk, Törökőrön érezte magát otthon. Vigasztalódva gondolunk arra, hogy sok nemzedéket nevelő tanítóként olyan embertől búcsúzunk, aki a világban só volt, a világosság fia, hegyen épült város.

Január 9-i ülésén a presbitérium jóváhagyta a 2013. évi zárszámadást és a 2014. évi költségvetés tervezetét, megvitatta a 2014. évi választói névjegyzéket, tudomásul vette az leltározási bizottság elnökére és tagjaira tett javaslatát. Az ülésen üdvözlözhettük Koroknai-Tegez Ferencet, a Budapest-Északi Református Egyházmegye Esperesi Hivatalának beosztott lelkészét, aki Balássy András nagytiszteletű urat helyettesíti szombat félére idején. A zárszámadásról szólva: az elmúlt esztendőben bevételeink 5 575 605 forintra rúgtak. Ebből az egyházfenntartói járulékok 1 676 700, a perselypénzek 1 303 620, az adományok 1 394 355, egyéb bevételek 1 200 930 forinttal részesedtek. A személyi kiadásokra 2 177 500, a gyülekezeti életre 401 772, igazgatási kiadásokra 252 360, az egyházi ingatlanok fenntartására 1 213 614, felújításra 709 245, a közalapra 62 000, egyéb kiadásokra összesen 396 344 forintot fizettünk ki. Vagyis összesen 5 212 835 forintot költöttünk. A befolyt összegekből a dicséretes gazdálkodás eredményeként 362 770 forint maradt meg, 1 343 595 forintra növelve tartalékainkat. 2014-re 4 817 350 forint bevételt terveztünk. Ezen belül egyházfenntartói járulékként 1 675 000, perselypénzként 1 300 000, adományként 1 385 000, egyéb bevételként 457 350 forintot.

Folytatás a 6. oldalon

Az Úr velünk van

Barabás Márton

A második világháború harmadik évében, 1941-ben születtem Sülében, egy erdélyi kis faluban, Dicsőszentmárton közelében, ősi református családban. A bevonuló szovjet katonák látványa, a légiriadók meg a bombázások, pincei jelenetek maradtak emberre válásom legkorábbi élő emlékei.

Édesapám magyar katonaként 4 évet az Urálban raboskodott, átéltem az apanélküliség fájdalmát. Hét éves voltam, amikor hazajöhetett. Édesanyám e nehéz években is határtalan szeretettel gondoskodott rólunk.

Később átköltöztünk Kolozsvárra. Néhány évvel később született öcsémre sokat vigyáztam, míg szüleink a cipőgyárban dolgoztak. Idővel sikerült egy kis telket vennünk, amelyen szüleim hosszú évek alatt kétkezi munkával építették fel a most is álló házat.

Rokonságom mind apai, mind anyai ágon a közösség református vallásgyakorlásában nőtt fel. Így megvolt a példa saját életünk hasonló mederbe tereléséhez, valamint ahhoz, hogy az utódok érdeklődését is e szellemi világ megismerése felé irányítsuk.

Az általános iskola befejezésekor konfirmáltam. Szüleimnek is nagy öröme.

Ezután az ő ajánlásukra a cipőgyár szakiskolájában karbantartó lakatos szakon folytattam tanulmányaimat. Édesanyám és édesapám is ebben a gyárban dolgozott. Itt megismerkedve diaktársaim törekvéseivel, beiratkoztam a Brassai Sámuel gimnázium esti tagozatára. Négyévi munka és tanulás mellett érettségiztem le. Ekkoriban ismerkedtem meg jövődöbéli feleségemmel.

Mivel erős volt bennem a továbbtanulási vágy, a kolozsvári műegyetemre felvételiztem. Itt 6 évvel később a gépészmérnöki szakon szereztem oklevelet.

Egyetem után rövid katona-

ság következett. Aradon a tankos hadosztályhoz osztottak be. Leszerelése után nősültem meg, 1970-ben. Feleségem, családjának politikai megítélése miatt, csak ekkor kezdhette meg felsőfokú tanulmányait. A Babes-Bolyai Egyetem bölcsész karán végzett angol-magyar szakon.

A következő években született két fiunk és egy kislányunk. Kisebbik fiunk súlyos betegsége miatt 1989-ben áttelepültünk Budapestre. Sajnos, csak többévi hatósági megvárakoztatás után. Emberekként is nagyszerű orvosok által végzett műtétek hosszú sora következett. Fiunk ma betegnyugdíjasként él velünk.

Az áttelepülés utáni évek nehezek voltak, míg megtalálhattuk nyugalunkunkat.

Barabás Márton

Időközben eltemettük szüleinket és öcsémet, aki mellettük pihen a kolozsvári Házsongárdi temetőben.

Mai életünk legnagyobb öröme, hogy gyermekeink közelében lakva őket is, meg az öt unokát is segíthetjük. Közelről láthatjuk testi, lelki fejlődésüket. Hálával tölt el a tudat, hogy itt, Törökőrön két unokánk is konfirmált már, és a következő kettő is elkezdte a felkészülést.

Egész eddigi életemben elkísért a hála. Annak megérzése, hogy az Úr velünk van, gondja van ránk, erőt ad. Együtt fohászunk, hogy az Úr legyen és maradjon a továbbiakban is őriző pásztorunk!

A szeretet himnusza

Holger Finze-Michaelsen Szeretet nélkül semmi vagyok című munkája a Biblia alighanem legismertebb részében, Pál apostol korintusiakhoz írott első levelének 13. fejezetében mélyül el. A téma hatalmas, ahogy irodalma is. Csak ő 34 német nyelvű teológiai munkát sorol fel, köztük Karl Barthét és Wolfgang Schragéét, akiktől a legtöbbet merítette, s akkor még nem szóltunk a teológiai és bölcséleti művek sokaságáról, amelyek a szeretet mibenlétével és működési módjával, és ezen túl is, Pál apostol himnuszával foglalkoznak. Minden esetre e könyv egyik erénye Holger Finze-Michaelsen felkészültsége, a gondolatmenet érzékenysége és körültekintő megalapozottsága. Mert bizony ne higgye senki, hogy a szeretetről szólva mindenki számára megszokott és ismert dologról beszélnénk. Ha másért nem, hát azért, mert szinte átfoghatatlanul sokrétű, életünk minden pillanatához többféleképpen kapcsolódó, tehát sokjelentésű fogalomról van szó. Akkor is, ha csak a keresztyén hit, vagy még szűkebben, Pál levelének egyik kulcsszavaként közelítünk hozzá.

Itt nevezhető meg a könyv másik erénye, szerkezetének, vagyis logikájának az a sajátossága, hogy a te-

lített oldatba eresztett zsinégként mintegy kikristályosítsa mindazt, amivel feltétlenül meg kell ismerkednünk, ha a szeretetről beszélünk. Megvizsgálja a megértés feltételeit, egyebek közt a szavak jelentésváltozásainak természetét, a szeretet kifejezés jelentésrétegeit, mindazt, amitől az agapé fogalma kulcsfogalomává vált. Magvas elemzés eredményeként jut el a következtetéshez, hogy „Bizonyos értelemben a szeretet olyan, mint a vér”, nélküle a keresztyén ember nem létezhet, és nem cselekedhet. Nélküle semmik vagyunk. Ezt követően Pál himnuszának, e gyönyörű, de nagyon kemény beszédnek minden egyes mozzanatát alaposan szemügyre veszi, összefüggéseit újragondolja, míg aztán eljut a hithez és a reménységhez – mint megélt szeretethez.

Nagy mélységekbe kalauzol, és igen magas horizontok elé állít bennünket Holger Finze-Michaelsen, miközben áttekinti Pál apostol „teológiai örökségét”. Érdemes mindenkinek elolvasni. És érdemes eltűnődnünk azon, amit nem ismerünk: a korinthusi gyülekezet Pálnak írott válaszában. Milyen lehetett? És még inkább a magunk, a mi gyülekezetünk reakcióin. Mít írának neki mi válaszul? (V.L.M.)

A kilencvenes évek

Czanik Péter lelkipásztorsága II.

Balássy András

Gyülekezetünk történetében most érkezünk el a „nem annyira régen történt” korához. Az írásos feljegyzések mellett döntővé válnak a személyes beszámolók, az események pedig hatásaikban máig érnek.

Az épület

1988 végén dr. Nagy Sándor villamosmérnök, presbiter ve-

6 TÖRÖKÖR

zetésével a presbitérium néhány szakértő tagja és az ifjúság” felújítja a templom elhasználódott villamos berendezését. Az akkori fiatalok egyik lelkes tagja beszámolt róla, hogyan próbálta ki, elég erős-e a nehéz templomi csillárok rögzítése: saját súlyát is ráterhelve tartott „teherpróbát”...

A kilencvenes évek első éveiben a helyi önkormányzat többször is megkereste a gyülekezetet.

Folytatás a 7. oldalon

**Folytatás az 5. oldalról
(Gyülekezeti élet)**

A kiadásokból javadalmazásra 2 102 640, a gyülekezeti életre 260 000, igazgatásra 240 000, ingatlanok fenntartására 1 200 000, közalapra 83 000, egyebekre 931 710 forintot szánunk. A felújítás folytatása csak sikeres pályázatok esetén képzelhető el. A presbitérium a zárszámadást és a költségvetés tervezetét az előterjesztő Balássy András tartózkodása mellett egyhangúlag elfogadta. A testület megvizsgálta a választói névjegyzéket is. Úgy találta, hogy többekkel beszélni kell. Négy tagunkat törölte a listáról, s felvett rá a feltételeknek mindenben megfelelő tíz új tagot. A tájékoztató beszélgetésekkel a nagytiszteletű urat bízta meg. Harmadik napirendi pontként az elnökség Szabó István gondnok urat a leltározási bizottság elnökének, Czanik András presbitert, és Ónodi Szabó Péter pénztárost a bizottság tagjának kérte fel.

Január 17-én TeTRISZ-hétvége nyílt Verőcén. A program kilenc résztvevője a vakon született koldusról szóló Igét (Jn 9,1-4) járta körül. Ezen túl túráztak, és istentiszteleten vettek részt a felújított verőcei templomban. A 19-én zárult hétvége sikeresnek és hasznosnak bizonyult. (Soós Balázs)

Január 19-én a verőcei TeTRISZ tábor miatt, Kardos Eszter tiszteletes asszony hirdetett igét a gyülekezetnek. Magvas és messze mutató prédikációjához a lekiót Lukács evangéliumából választotta. (6,47-49) Az erre felelő textust a kételkedő ember megnyugvásának zsoltárából olvasta fel: „Ha elenyészik is testem és szívem, szívemnek közsiklája és örökségem te maradsz, Istenem, örökké!” (Zsolt 73,26) Ugyancsak ezen a napon látogatott hozzánk a Lisieux-i Szent Teréz Plébánia közössége, hogy immár több évtizedes hagyományaink szerint, együtt nyissuk meg az ökumenikus imahetet. Bajcsy Lajos atya áhítatában az ökumené iránti visszavonhatatlan elkötelezettségünkről beszélt, az imahet előkészítő kanadai egyházak példájáról, s idézte Czanik Péter nagytiszteletű urat, mondván, ha Krisztus áll a középpontban, akkor felé igyekezve nemcsak hozzá, de egymáshoz is egyre közelebb kerülünk. A továbbiak: az égtájak szerinti közös ima, az ének, a közös bűnbánat, Isten Igéje Ézsaiás könyvéből, az erre felelő zsoltár, a szentlecke, majd Pál első levelének háttereként a korabeli korinthusi egyház belső konfliktusaira, s ugyanakkor a sokféleség egységének titkára rámutató előadás, Lajos atya Márk evangéliumának 9,33-44 részét kibontó szentbeszéde egymás szolgálatáról, végül a közösen elmondott Apostoli Hitvallás, a közbenjáró imádság, és nyilvános elköteleződésünk az egységre, mind az áhítat summájára mutattak vissza. Az imahét nyitó alkalmának gondolatmenetét vetített szövegek, térképek, képek tették követhetőbbé, hatásosabbá. Sajnos, gyülekezetünkben, noha vendéglátók voltunk, alig néhányan jöttek el, hogy megvallják és tanúsítsák: Krisztus nem szakítható részekre.

Folytatás a 7. oldalon

Folytatás a 6. oldalról (Gyülekezeti élet)

Január 20-án lezajlott az Alpha záró vacsorája. Minthogy e missziói forma a részvételüket ígérők jóvoltából folytathatónak látszik, a szervezők: dr. Dibuz Sarolta és dr. Nagy Balázs Ágoston úgy döntöttek, hogy a szükséges egyeztetések után a kurzust újra meghirdetik.

Reformáció 500. Megalakult a Reformációi Emlékbizottság, amely a reformáció 2017-ben esedékes 500. évfordulójának ünneplését készíti elő. Az eseményre január 23-án, a Parlamentben került sor. A testületben a 3-3 református és evangélikus állandó tag mellett a Római Katolikus Egyház képviselője is helyet kapott, valamint a kisebb protestáns egyházak is képviselték magukat. A világi tagok közé a Magyar Tudományos Akadémia két delegáltat küld. A Reformáció Emlékbizottság munkáját miniszteri biztos is segíteni fogja, mely feladattal Hafenscher Károlyt, a Magyarországi Evangélikus Egyház zsinatának lelkészi elnökét bízták meg. (*reformatus.hu*)

HÍREK

Fegyelmi. Miután egy bíró visszavonta korábban tett elfogultsági nyilatkozatát, felállhat a Budapest-Északi Református Egyházmegye bírósága, hogy soron kívül megtárgyalja a Szabadság téri szoboravatás kapcsán Hegedűs Loránt lelkipásztor elleni indult eljárást. Ezt múlt év december 31-én jelentette be az egyházmegye elnökségének közleménye. Az időpontról még nem döntöttek. Korábban arról adtunk hírt, hogy a Budapest-Északi Református Egyházmegye bírósága a fegyelmi vétség megállapítására indult eljárásban nem fogja megtárgyalni a hivatalvesztésre tett indítványt. (*reformatus.hu*)

Imahét. A Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsa (MEÖT) az Ökumenikus Imahét országos nyitó istentiszteletét január 19-én a Kálvin téri református templomban tartotta. Igét hirdetett Dr. Erdő Péter bíboros és Gáncs Péter evangélikus elnök-püspök, a MEÖT alelnöke. A liturgiában szolgált Steinbach József református püspök, a MEÖT elnöke, valamint a MEÖT tageszkegyszárazainak vezetői. Az istentisztelet keretében került sor a felújított Kálvin téri református templom megáldására Dr. Szabó István református püspök szolgálataival. Az ökumenikus imahét lezárásaként idén is sor kerül a keresztények és zsidók imaórájára, amelyet Erdő Péter bíboros részvételével tartanak január 26-án 17 órakor Budapesten, az Ávilai Nagy Szent Teréz-templomban. A Kanadában élő keresztények azt kérték, hogy a világ keresztényjei az idei imahétén az 1Kor 1,1-17 üzenete alapján gondolkodjanak el egyházzal, összetartozással, ökumenéről. Az imahét központi igéje is innen (1Kor 1,13) való: „Hát részekre szakítható-e Krisztus?” (*meot.hu*)

Folytatás a 6. oldalról (A kilencvenes évek)

Szándéka szerint – az épület és a telek átadása fejében – új templomot és gyülekezeti házat, parókiát kívánt építtetni számunkra egy közeli üres telken. A presbitérium nem zárkózott el a kérés elől, ám végül minden maradt a régiben. Az elkövetkező, jóformán minden évre esik jelentős felújítás, melynek összege némelykor eléri az egymillió forintot is – miközben a gyülekezet működése is körülbelül ennyi ráfordítást igényel. Két beruházást most mégis ki kell emelnünk: az egyik az ifjúsági terem kialakítása a pincében, a másik a tető nagyjavítása, mely egy „kvázi tetőtér” kialakításának megkezdésével is egybeesett – ez a munka azonban félbe maradt az évtized végére. Mindkét tér kialakításán dolgoztak lelkes fiatalok. Mindkét tér elválaszthatatlan a holland-erdélyi kapcsolattól.

Segély Erdélybe

Itt az írott feljegyzések végképp elégtelenek. Ezekből csak arról értesülhetünk, hogy 1988-90 környékén számos erdélyi menekült kapott segélyt a gyülekezeten keresztül, de tartósan alig-alig épültek ide be. A személyes beszámolók azonban bőségesen kárpótolnak minket.

Az egyik akkori fiatal legerőteljesebb élménye ebből az időszakból, amikor – még a diktatúra ide-

jén – „bugyira vetkőztették” őket a határon, mégis át kellett átcsempészniük a határon az erdélyi testvéreinknek szánt segítséget: gyógyszert, élelmiszert, ruhát, Bibliát.

A segély egy jó része Hollandiából érkezett. Volt, amikor Törökőrről egyfajta „átrakodó állomásként” működött: megérkezett a kamion a templom elé, majd – a lelkészcsalád hathatós közreműködésével – az újonnan kialakított ifjúsági terem mennyezetig tömték ruhabálákkal és egyéb holmival, a következő fázisban pedig – megfelelő, és megint csak a lelkipásztor által végzett szortírozás után – magyar közvetítők, önkéntesek segítségével jutott el a célállomáshoz. Hogy miért éppen Törökőr? Czanik Péter már régóta ápolta kapcsolatait mindkét irányba, így az ő személye a kulcs a „rejtély” megfejtéséhez.

Holland testvéreink pedig hosszabb távra tervezve afféle „támaszpontot” szerettek volna létesíteni a gyülekezetben, melynek vendégszeretetét számtalan alkalommal megtapasztalták. Ezért fogtak bele a „kvázi tetőtér” beépítésébe. Az egyik lelkipásztor, aki korábban az ácsmesterséget is kitanulta, végezte és vezette a munkát – amíg más irányt nem vett a segélyezési szándék... Ekkor a gyülekezet önerőből próbálta befejezni a félbehagyott vállalkozást, de végül elfogyott az erő, és amúgy is okafogyottá vált az erőfeszítés.

Folytatás a 8. oldalon

Czanik Péterné, nagytiszteletű Czanik Péter, ifjabbik Czanik Péter és Jeckel Eszter (1988)

Czanik Péter nagytiszteletű úr a búcsúztatásán feleségével (2007. február 4.)

Folytatás a 7. oldalról
(A kilencvenes évek)

A padlástérben jelenleg is ott van a gerendára szögezve egy „sürgös” feliratú üzenet, valamilyen alkatrész vagy eszköz beszerzéséről – a dátum: 2000 decembere...

Az ifjúság

A statisztika ebben a bő évtizedben elfogyó ifjúság képét tárja elénk: először 6-8, majd 4 fő vett részt az ifjúsági bibliaórákon, végül az évtized második felében megszűnt az alkalom. Ez a sivár kép éles kontrasztban áll a fenti néhány villanásból sejthető képpel egy élénk, komoly, elkötelezett és szolgálatkész közösségről. És jutott energia a gyülekezet gyermekei között végzett szolgálatra is...

A katechézis

A kifejezés eredetileg a (felnőtt) keresztségre készülők képzését jelentette, ma általánosabban, az (intézményes) keresztyén nevelésre értjük. A rendszerváltással itt is új lehetőségek nyíltak, hiszen lehetővé vált az iskolai hittan. Czanik Péterné, Zsuzsa néni szolgálata így most már a kántori, takarítói és gyermek istentiszteleti teendők mellett az iskolákra is kiterjedt. 1992-ben és 1993-ban gyermektábort is szervezett a gyülekezet fiatalok, presbiterek és a lelkipásztor szolgálatával. Az iskolai hittan és a gyermektáborok ma már természetesek és megszokottak. Ekkor azonban mindez új volt – lehetőség és feladat egyben. A feladathoz pedig segített felnőni más gyülekeze-

8 TÖRÖKÖR

tek szolgálóinak is az a Vasárnapi Iskola Szövetség, amelynek képzéseihez Törökör egy időre helyet biztosított – az ifjúsági teremben.

Az elnökség

A gyülekezet lelkipásztorát, Czanik Pétert 1990-ben a rendszerváltás kapcsán meghirdetett általános egyházi tisztújítás alkalmából esperessé választotta a Budapest-Északi Egyházmegye. Ciklusa lejártakor, 1996-ban nem vállalta az újbóli jelöltséget, ugyanakkor ebben az évben gondnokunkat, Dr. Nagy Sándort választotta meg az Egyházmegye gondnokául. Így elmondhatjuk, hogy Budapest-Északon a 90-es évek törökőri vezetés alatt teltek el...

Presbiterek

Kissé talán eltérve az eddigi vezérfonáltól, mindenképpen meg kell emlékeznünk azokról a „nagy öregekről”, akiket éppen ebben az időszakban veszített el a gyülekezet. Kovács László 1951-88, Vajda József 1956-88, Vasady Sándor 1951-89 között volt presbiterünk. Áldott szolgálatuk emlékét Isten iránti hálával őrizzük.

Van azonban egy olyan személy, aki ebben az időszakban lett presbiterünk. Körber Tivadart 1989. február 12-én, csaknem pontosan 25 éve választotta meg a gyülekezet. Hamarosan az énekkar vezetését is átveszi, és mind a mai napig így ismerjük őt: hűséges, alázatos, szerény, szolgálatkész presbiternek és karnagynak. Isten gazdag kegyelme maradjon vele!

ALKALMAINK

Hetente

Istentisztelet, vasárnap 10.00
Gyermek istentisztelet, vasárnap 10.00
Énekkari próba, vasárnap 9.00
Baba-mama kör, szerda 10.00-11.00
Bibliaóra, csütörtök 17.30-19.00
PICi, péntek 17.30-19.00

További alkalmaink

Házi csoport (kéthetente)
február 5., szerda 17.30–19.00
február 19., szerda 17.30–19.00
március 5., szerda 17.30–19.00
március 19., szerda 17.30–19.00
április 2., szerda 17.30–19.00

Te-TRISZ (hónap második szombat)
február 8., szombat 10.00–16.00
március 8., szombat 10.00–16.00

Lelkész fogadóórák:

kedd: 17.00–19.00
szerda: 10.00–12.00
csütörtök: 15.00–17.00

Lelkipásztor: Koroknai-Tegez Ferenc
egyházmegyei beosztott lelkész
Telefón: 333-1942
e-mail: torokor@bpszak.hu
honlap: www.torokor.hu

IMPRESSZUM

TÖRÖKÖR

2014. február

A Budapest-Törökőri
Református Egyházközség lapja.
Kiadja a Presbitérium.
Felelős kiadó: Balássy András

E számban közreműködtek:

Balássy András
Barabás Márton
Dr. Nagy Sándor
Koroknai-Tegez Ferenc
Soós Balázs
Varga Lajos Márton